

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м.Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Всесвітнього дня науки в ім'я миру
та розвитку, Міжнародного року
кооперативів 2025*

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)
Н34

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Друкується відповідно до Наказу по університету № 182-Н від 10 вересня 2025 року.

Організаційний комітет конференції:

О. О. Нестуля, голова організаційного комітету, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ;
Л. Г. Войнаш, співголова організаційного комітету, член Президії Укркоопспілки, директор Департаменту освіти і науки, директор НМЦ «Укоопосвіта», канд. екон. наук;
Н. С. Педченко, співголова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;
Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;
С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент директор Навчально-наукового інституту забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;
Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;
С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства ПУЕТ;
Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ПУЕТ;
Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів ПУЕТ;
А. В. Філіттовський, голова Студентської ради університету ПУЕТ;
О. В. Чабан, голова Ради молодих вчених ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.
Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.
Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.
Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник матеріалів XI Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 10 листопада 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 973 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-486-4

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Економіка та міжнародні економічні відносини», «Комп'ютерні науки», «Кооперативна модель розвитку економіки в сучасних глобальних і безпекових викликах сьогодення», «Лідерство та особистісний розвиток», «Маркетинг», «Менеджмент», «Облік і оподаткування», «Освітні науки», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Право», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування», «Торгівля», «Туризм та рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи».

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-486-4

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств
(Укркоопспілка)

Полтавський університет економіки і торгівлі (Україна)

Львівський торговельно-економічний університет (Україна)

Хмельницький кооперативний
торговельно-економічний інститут (Україна)

Повісланський університет (Республіка Польща)

Євразійський національний університет імені Л. М. Гумільова
(Республіка Казахстан)

Кооперативно-торговий університет Молдови
(Республіка Молдова)

Таджицький державний університет комерції
(Республіка Таджикистан)

Університет національного та світового господарства
(Республіка Болгарія)

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Berlin International University of Applied Sciences
(Berlin, Germany)

Відокремлений структурний підрозділ
«Ніжинський фаховий коледж Національного університету
біоресурсів і природокористування України»
(м. Ніжин, Україна)

Відокремлений структурний підрозділ
Одеський технічний фаховий коледж
Одеського Національного Технологічного Університету
(м. Одеса, Україна)

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
(м. Вінниця, Україна)

Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
(м. Вінниця, Україна)

Virginia Commonwealth University
(Richmond, USA)

Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
(м. Глухів, Україна)

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України»
(м. Київ, Україна)

Державний університет «Київський авіаційний інститут»
(м. Київ, Україна)

Дніпровський державний аграрно-економічний університет
(м. Дніпро, Україна)

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
(м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Inha-university
(Republic of Korea)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(м. Київ, Україна)

Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
(м. Київ, Україна)

Лозівська філія Харківського автомобільно-дорожнього
фахового коледжу
(м. Лозова, Україна)

Львівський торговельно-економічний університет
(м. Львів, Україна)

Міжнародний гуманітарний університет
(м. Одеса, Україна)

Навчально-науковий інститут філології Київського
національного університету імені Тараса Шевченка
(м. Київ, Україна)

Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»
(м. Харків, Україна)

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(м. Київ, Україна)

Національний транспортний університет
(м. Київ, Україна)

Національний університет цивільного захисту України
(м. Черкаси, Україна)

Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)

Полтавський університет економіки і торгівлі
(м. Полтава, Україна)

Полтавський фаховий коледж
Полтавського університету економіки і торгівлі
(м. Полтава, Україна)

Сумський національний аграрний університет
(м. Суми, Україна)

Український державний університет залізничного транспорту
(м. Харків, Україна)

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
(м. Харків, Україна)

Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
(м. Харків, Україна)

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова
(м. Харків, Україна)

Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова
(м. Хмельницький, Україна)

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
(м. Кропивницький, Україна)

Корпоративна культура – це також про відповідальність. Компанії, які дбають про екологію, підтримують благодійні проекти, допомагають армії чи місцевим громадам, формують у працівників відчуття причетності до важливих справ. Це створює глибший сенс роботи, який виходить за межі зарплати та кар’єрного росту.

Важливо, щоб культура була автентичною. Якщо вона існує лише на папері, а керівництво її не дотримується, це призводить до втрати довіри. Працівники швидко помічають фальш, і це негативно впливає на мотивацію. Тому керівники мають бути прикладом, носіями цінностей, які вони декларують.

Культура також включає елементи етики, дизайну офісу, дрес-коду, стилю ведення переговорів. Успішні компанії інтегрують ці аспекти у всі бізнес-процеси, створюючи цілісну систему, яка працює на результат. Це дозволяє уникати хаосу та забезпечує стабільність навіть у кризові періоди.

Зрештою, управління корпоративною культурою – це про людей. Про те, як вони почуваються на роботі, як взаємодіють, як розвиваються. І саме це визначає, чи буде компанія успішною не лише сьогодні, а й у майбутньому. Культура – це не витрати, а інвестиція, яка повертається у вигляді лояльності, продуктивності та репутації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Лозова О. В. Корпоративна соціальна відповідальність, як чинник формування позитивного іміджу та ділової репутації компанії. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 3 (82), URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu (дата доступу: 26.09.2025).

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

О. Г. Дундюк, спеціальність Менеджмент, освітня програма «Менеджмент і адміністрування», група МА м лис-21

*В. А. Власенко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі*

В умовах трансформації ринків збуту, що характеризуються високою динамічністю, невизначеністю та зростанням конкурентного тиску, традиційні підходи до стратегічного управління

підприємствами часто виявляються недостатньо ефективними. Управлінські рішення, що зорієнтовані виключно на аналізі зовнішнього середовища, ігнорують головне джерело тривалої конкурентної переваги – унікальні внутрішні ресурси та здібності (компетентності) підприємства. У зв'язку з цим, дослідження особливостей управління ресурсним потенціалом підприємств набуває практично важливого значення.

Сучасні зміни в інформаційних технологіях, включаючи цифровізацію та необхідність швидкої адаптації до нових викликів, вимагають від бізнесу внутрішньої стійкості та здатності до інновацій. Це актуалізує необхідність детального вивчення та застосування ресурсного підходу до управління підприємствами різних галузей національної економіки.

Розглядаючи сучасну ресурсну теорію, необхідно відзначити, що практика управління підвищила роль і статус ресурсного забезпечення підприємств, керівництво яких прагне динамічно розвиватися та утримувати завойовані ринкові ніші. Ресурси, поряд із управлінськими здібностями, талантом і компетентностями топ-менеджерів, є важливими складовими потенціалу розвитку кожної соціально-економічної системи.

Еволюція ресурсного підходу пов'язана із працями відомих науковців Е. Пенроуза, Дж. Барні, Д. Тіса, Б. Вернерфельта [1–3].

У монографічному дослідженні за редакцією проф. Г. О. Швиданенко [6, с. 26–27] виокремлено основні напрями ресурсних концепцій:

1) класична ресурсна концепція, що передбачає: визначення ресурсів як основи конкурентних переваг (Д. Рікардо, Й. Шумпетер, Е. Пенроуз) та обґрунтування методів оцінювання ресурсів (Б. Вернерфельт, Д. Тіс, Р. Румельт, Дж. Барні);

2) концепція ключових компетенцій (Г. Хамел, К. К. Прахалад);

3) концепція динамічних здатностей (Д. Тіс, Р. Грант, Г. Пізано, Д. Колліз, С. Ментгомері та інші);

4) сучасна теорія ресурсних переваг (Ш. Хант, Р. Морган), що являє собою комбінаційні концепції ресурсної теорії.

На основі інтеграції різних ресурсних концепцій у 70-ті рр. ХХ ст. було сформовано ресурсний підхід до управління підприємством.

Варто наголосити на тому, що, відповідно до ресурсного підходу, основою довгострокового успіху підприємства є воло-

діння цінними, рідкісними, важко імітованими та незмінними ресурсами і здібностями. У контексті ринкових трансформацій особливого значення набувають такі специфічні ресурси:

1. Нематеріальні ресурси – це різновид активів підприємств, що в умовах цифровізації та зростання ролі інновацій виступають ключовими стратегічними ресурсами, включаючи технологічне «ноу-хау», бази даних клієнтів, репутацію (бренд) та корпоративну культуру, орієнтовані на навчання та гнучкість [2, с. 42–43].

2. Організаційні здібності – це не самі ресурси, а здатність підприємства ефективно комбінувати та використовувати наявні ресурси. В умовах трансформацій ринку критично важливими є динамічні здібності, що дозволяють підприємству швидко адаптуватися, інтегрувати нові знання та змінювати склад внутрішніх ресурсів відповідно до зміни чинників зовнішнього середовища [4, с. 992].

2. Формування бар'єрів імітації – ресурсний підхід наголошує на тому, що конкурентну перевагу забезпечують лише ті ресурси, які є важко імітованими. В умовах швидких ринкових змін це досягається через складність ресурсних комплексів, соціальну складність (наприклад, унікальні взаємовідносини в команді) та причинну невизначеність (неможливість конкурентам зрозуміти, що саме забезпечує успіх підприємства) [1, с. 1234–1235].

Застосування ресурсного підходу на практиці вимагає від апарату управління підприємством постійного ресурсного аудиту, спрямованого на ідентифікацію потенційно цінних ресурсів та значні капіталовкладення у їхнє накопичення і розвиток, а не просто на оптимізацію валових витрат. Це дозволить регулярно оцінювати ціннісні характеристики наявних ресурсів та приймати обґрунтовані інвестиційні рішення, що спрямовані на створення унікальних ресурсних комбінацій [5, с. 113].

На думку авторів, до характерних особливостей застосування ресурсного підходу у процесі управління підприємствами необхідно віднести:

- унікальність комбінації кожного виду ресурсів у межах системи управління підприємством;
- вичерпність ресурсів та складність відновлення початкового ресурсного потенціалу;

– матеріальну природу походження більшості видів ресурсів (матеріально-технічних, людських, фінансових та інформаційних);

– високу вартість залучення та підтримки на належному рівні ресурсних можливостей підприємства;

– формування системи ресурсів у процесі управління.

Таким чином, ресурсний підхід є необхідною методологічною основою для розробки адаптивної стратегії розвитку підприємства в умовах ринкових викликів. Він зміщує фокус із реакції на зовнішні загрози на формування внутрішньої стійкості та унікальності окремого суб'єкту ринку.

Для забезпечення стійкої конкурентної переваги керівництву кожного підприємства слід зосередитися на розвитку динамічних здібностей та нематеріальних активів, оскільки вони є найбільш рідкісними та важко імітованими ресурсами в умовах високої швидкості організаційних змін.

Список використаних інформаційних джерел

1. Barney J. B. Strategic Factor Markets : Expectations, Luck, and Business Strategy. *Management Science*. 1986. Vol. 32. № 10. P. 1231–1241.
2. Teece D. J. Business models and dynamic capabilities. *Long Range Planning*. 2018. Vol. 51 (1). P. 40–49.
3. Wernerfelt B. A Resource-Based View of the Firm. *Strategic Management Journal*. 1984. Vol. 5. № 2. P. 171–180.
4. Winter S. G. Understanding dynamic capabilities. *Strategic Management Journal*. 2003. Issue 24 (10). P. 991–995.
5. Кузьменко О. В. Організаційно-економічний механізм стратегічного управління ресурсним потенціалом підприємства. *Академічний огляд*. 2014. № 1 (40). С. 110–115.
6. Управління ресурсами підприємства : монографія / за заг. ред. к. е. н., проф. Г. О. Швиданенко. Київ : КНЕУ, 2014. 418 с.

КОНЦЕПЦІЯ БАНКІВСЬКОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРИНЦИПАХ ESG

В. В. Кашкалда, спеціальність Менеджмент, здобувач ступеня доктора філософії
Полтавський університет економіки і торгівлі

У сучасних умовах посилюється потреба у переосмисленні ролі центральних банків і трансформації підходів до регулятор-

ЗМІСТ

БІОТЕХНОЛОГІЇ ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

Є. О. Білий

Вплив новітніх біотехнологічних рішень
на якісні показники культивованих грибів 7

С. В. Білозоренко

Біоінженерні стратегії створення безпечних
засобів спортивної фармакології..... 9

В. О. Бойко

Наркотичні гриби: хімія галюцинацій і втрати контролю 11

Д. С. Борисюк

Хімічний склад і якість сосисок: вплив добавок
на безпечність та органолептичні властивості 12

О. О. Бурік

Порівняння впливу вейпу та кальяну на здоров'я людини 14

О. С. Гурінов

Біотехнологія виробництва спортивних добавок:
білки, амінокислоти, адаптогени..... 16

А. О. Деменчук

Роль біотехнологічних методів у збереженні функціональних
властивостей рослинної сировини при переробці 17

В. В. Зірка

Біотехнології у збереженні біологічної активності
компонентів меду під час переробки..... 19

Т. Р. Костенков

Бензин з точки зору хімії та його вплив на екологію..... 22

В. П. Левченко

Експертиза спортивних добавок на
предмет фальсифікації та домішок 23

І. В. Юдов

Вплив біотехнологічних методів на харчову цінність
та безпеку неферментованих соєвих продуктів..... 24

Н. О. Меценко Роль маркетингової діяльності та стратегії в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства харчової промисловості	439
К. А. Перерва Зміна управління відносинами з клієнтами: зосередження на СVM-маркетингу замість CRM-маркетингу	442
В. В. Самофал Особливості просування бренду роботодавця в інтернеті та соціальних медіа	444
Є. С. Ямбих, М. М. Колесніченко Особливості реалізації інноваційних моделей маркетингового менеджменту у сфері консалтингу	446

МЕНЕДЖМЕНТ

Т. С. Бевзюк Роль самоменеджменту в системі сучасного управління	450
О. В. Гасій Методи управління бізнес-процесами підприємства в умовах цифрової трансформації.....	452
Є. В. Дідик Принципи та інструменти ефективного самоменеджменту	454
А. В. Дудченко Управління корпоративною культурою сервісних компаній...	457
О. Г. Дундюк Особливості застосування ресурсного підходу до управління підприємством в умовах ринкових трансформацій.....	459
В. В. Кашкалда Концепція банківського регулювання на принципах ESG	462
А. В. Кобік Особливості формування бізнес-резильентності підприємства у повоєнний період розвитку економіки України	465
Б. С. Коломієць Концептуальні засади удосконалення управління безпековими загрозами	469

Наукове видання

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 10 листопада 2025 року)

Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 56,6.
Зам. № 412/2302.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.^[P]_{SEP}

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.